

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ПЕСТИЦИДАМИ

Важливо для фермерів і керівників сховищ

Деякі країни за межами ЄС є великими експортерами насіння олійних культур, зокрема бобів сої, насіння соняшнику та ріпаку. Значні обсяги цього насіння експортуються до країн Європейського Союзу (ЄС), а саме до Австрії, Бельгії, Німеччини, Нідерландів та Іспанії.

Необхідно, щоб рівень пестицидів у насінні не перевищував норми, дозволені Регламентом ЄС.

Максимально допустимий вміст пестицидів за стандартами ЄС* (максимальний залишковий рівень (МЗР), неповний список)

*) До Регламенту ЄС можуть вноситися зміни. Найбільш актуальну інформацію можна отримати на сторінці

ДЛЯ НАСІННЯ РІПАКУ	мг/кг	ДЛЯ НАСІННЯ СОНЯШНИКУ	мг/кг	ДЛЯ БОБІВ СОЇ	мг/кг	ДЛЯ НАСІННЯ ЛЬОНУ	мг/кг
Біфеніл	0,01	Азоксистробін	0,5	Антрахінон	0,02	2,4-дихлорфеноксиоцтова кислота	0,05
Карбендазім	0,1	Каптан	0,07	Хлорпірифос	0,1	Хлорпірифос	0,01
Хлормекват	7,0	Хлормекват	0,01	Хлорпірифос-метил	0,05	Цигалотрин-лямбда	0,2
Хлорпірифос	0,04	Хлорпірифос	0,01	Клотіанідин	0,02	Циперметрин	0,2
Хлорпірифос-метил	0,05	Хлорпірифос-метил	0,05	Ципроконазол	0,07	Гліфосат	10,0
Циперметрин	0,2	Циперметрин	0,2	Дикват	0,3	Галоксифоп	0,01
Ципроконазол	0,4	Дельтаметрин	0,05	Фосетил алюмінію	2,0	Імдаклоприд	0,05
Диметоат	0,01	Дихлорфос	0,01	Глюфосинат	2,0	Малатіон	0,02
Дикват	1,5	Дикват	0,9	Гліфосат	20,0	Метилхлорфеноксиоцтова кислота	0,1
Дітіокарбамати	0,5	Гліфосат	20,0	Галоксифоп	0,5	Піріміфос-метил	0,5
Флуопірам	1,0	Імдаклоприд	0,1	Гептахлор	0,01		
Флуазіфоп-п	9,0	Лямбда-цигалотрин	0,2	Малатіон	0,02		
Флутриафол	0,5	Малатіон	0,02	Паракват	0,02		
Фосетил алюмінію	2,0	Мепікват	40,0	Піріміфос-метил	0,5		
Гліфосат	10,0	Піріміфос-метил	0,5	Процимідон	0,02		
Глюфосинат-амоній	1,5	Тетраметрин	0,01				
Галоксифоп	0,2						
Імдаклоприд	0,1						
Малатіон	0,02						
Мепікват	15,0						
Паракват	0,02						
Піріміфос-метил	0,5						
Тебуконазол	0,5						
Тіаклоприд	0,6						

Надмірне використання пестицидів може зашкодити здоров'ю споживачів.

Тому трейдери й переробні підприємства часто відмовляються від закупівлі злаків і насіння олійних культур, оскільки їх не можна продавати на ринках ЄС через невідповідність нормам для харчових продуктів і кормів.

Регламент ЄС № 396/2005 встановлює високий рівень захисту споживачів і гармонізовані норми в межах ЄС щодо максимальних залишкових рівнів (МЗР) на поверхні й усередині харчових продуктів і кормів рослинного та тваринного походження.

Він стосується свіжих і оброблених продуктів харчування й кормів, що виробляються чи використовуються в країнах ЄС і можуть містити залишки пестицидів.

В ЄС регулярно переглядаються наявні МЗР для всіх схвалених активних речовин. Щоб дізнатися, які МЗР застосовуються для різних культур і пестицидів, перейдіть до бази даних на вебсайті ЄС. МЗР можна переглянути за культурою, групою культур, кодом культури або пестицидом будь-якою з мов ЄС.

Див. <https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database>

Ця брошура є результатом спільної роботи компаній із закупівлі, зберігання й переробки насіння олійних культур, координованої організацією MVO (Нідерландською галузевою асоціацією виробників олій і жирів), FEDIOL (Європейською галузевою асоціацією виробників овочевих олій і протеїнових продуктів), COCERAL (Європейською асоціацією компаній із торгівлі злаками, рисом, продуктами харчування, насінням олійних культур, оливковою олією, жирами й іншою сільськогосподарською продукцією), Net Comité (Нідерландською королівською асоціацією постачальників зерна та кормів), UNISTOCK (Європейською асоціацією професійних управителів портових сховищ сільськогосподарської продукції).

ПРАВИЛА ДЛЯ ФЕРМЕРІВ (належна сільськогосподарська практика)

- Переконайтеся, що постачальник пестицидів відомий. Не купуйте пестициди з невідомих джерел. Поширюється торгівля підробленими й нелегальними пестицидами. Такі пестициди можуть містити заборонені речовини й становити загрозу для здоров'я людей і (або) навколишнього середовища. Оброблені ними культури можуть стати непридатними для продажу.
- Дотримуйтеся належних інтервалів для всіх хімічних речовин, які застосовуються перед збиранням урожаю. Інакше ці речовини залишаться в насінні, і ви не зможете його продати через недотримання Регламенту ЄС № 396/2005.
- Дотримуйтеся рекомендованих доз під час обробки культур пестицидами. У разі перевищення доз у зібраному насінні залишиться вміст пестицидів, вищий за максимальний залишковий рівень (МЗР), прийнятий у ЄС. Недотримання рекомендованих доз також може загрожувати здоров'ю та безпеці працівників.
- Висаджуючи різні культури на сусідніх полях, стежте за правильним налаштуванням розпилювачів, щоб мінімізувати потрапляння пестицидів на сусідні культури. Не розпилюйте пестициди під час сильного вітру.
- Використовуйте для перевезення олійного насіння чисті транспортні засоби, щоб не забруднити його хімічними чи іншими токсичними речовинами, які могли перевозитися раніше.
- Зберігайте хімічні речовини окремо від зерна та насіння. Пакування хімічних речовин має бути герметичним, щоб запобігти їх витоку.
- Зберігайте всі добрива, мастила й електроліти окремо від зерна та насіння.
- Стежте, щоб насіння для посіву й насіння для продажу зберігалося окремо та не взаємодіяло з пестицидами.
- Контролюйте процес сушіння олійного насіння/горіхів перед добуванням олії. Унаслідок сушіння сировини в овочеві олії можуть потрапляти, наприклад, біфеніл, антрахінон і 2-фенілфенол, рівень яких також регулюється Регламентом ЄС № 396/2005. Загалом вміст цих речовин у разі непрямого сушіння нижчий, ніж у разі прямого. Зміна методу, обладнання, палива чи процесу також допомагають запобігти утворенню цих речовин під час сушіння.
- Стежте, щоб використання добрив чи біостимуляторів не призвело до порушення норм МЗР, прийнятих в ЄС (наприклад, використання продуктів з вмістом фосфонату може спричинити перевищення МЗР фосфату алюмінію).

Помірне застосування пестицидів є необхідним для запобігання комерційним проблемам, які впливають на кожного з нас.

Піклуймося разом про нашу продукцію та її збут, дотримуючись належної сільськогосподарської практики та правил використання пестицидів.

ПРАВИЛА ДЛЯ КЕРІВНИКІВ СХОВИЩ

- Стежте за герметичністю бункерів, щоб запобігти забрудненню зерно чи насіння під час зберігання.
- Щоб запобігти змішуванню, очищайте внутрішні стіни силосів щоразу, коли збираєтеся зберігати в ньому інше зерно чи насіння. Очищення внутрішніх стін силоса особливо важливе, якщо раніше в ньому зберігалося зерно або насіння, оброблене хімічними речовинами.
- Очищайте транспортні лінії (скребкові конвейори, стрічки та інше) після кожної зміни сировини, особливо якщо через них проходили картопля, насіння або зерно, оброблені пестицидами.
- У сховищах дозволяється обробляти пестицидами лише зерно, але не насіння олійних культур (винятком є фосфін). Комахи рідко нападають на насіння олійних культур, тому запобіжні заходи вживаються лише в окремих випадках залежно від ситуації.
- Якщо злаки в сховищі необхідно обробляти пестицидами, потрібно вести журнал обробки. Завдяки цьому будь-яку проблему можна відстежити через усю систему постачання — від фермера до споживача. У такий журнал потрібно вносити:
  - дату;
  - час розпилення;
  - тип активних речовин;
  - дозування;
  - підтвердження очищення транспортерів після обробки, у тому числі підпис оператора й опис заходів для очищення.
- Якщо у вас є розпилювачі для захисту злаків у сховищах, то перед транспортуванням насіння олійних культур регулярно перевіряйте таке:
  - на стрічках/транспортерах не повинно бути залишків попередньої культури;
  - стрічки/транспортери мають бути очищені, а залишки пестицидів видалені;
  - розпилювачі мають бути вимкнені;
  - не повинно бути витіків з насадок розпилювачів на стрічки/транспортери.

Потрібно документувати кожну таку перевірку.

ЩО ЩЕ МОЖНА ЗРОБИТИ?

Під час зберігання зерна використовуйте лише фосфін — пестицид із низьким залишковим рівнем, який також схвалено для обробки насіння соняшнику й інших олійних культур.

Соли фосфану та фосфіду (сума фосфану й генераторів фосфану (відповідних солей фосфіду), визначена й виражена як фосфан)	МЗР (мг/кг)
Насіння льону	0,05
Маїс	0,7
Насіння ріпаку	0,05
Боби сої	0,05
Насіння соняшнику	0,05

Анулювання наявних МЗР унаслідок невідновлення активних речовин

Законодавство ЄС щодо пестицидів, яке регламентує засоби захисту рослин (Регламент ЄС № 1107/2009), посиляється на низку критеріїв — так звані «граничні критерії». Активні речовини, які відповідають цим критеріям, схвалюються після оцінки ризиків лише на основі шкоди для здоров'я та навколишнього середовища.

Унаслідок невідновлення активних речовин, які відповідають граничним критеріям для здоров'я людей, дозволи на засоби захисту рослин, що містять ці речовини, відкликаються, а наявні МЗР анулюються (тобто встановлюються на рівні 0,01 мг/кг чи відповідної межі концентрацій, які визначено). Для цих речовин можуть не надаватися перехідні періоди на впровадження переглянутих МЗР, які можуть вступити в дію через 6 місяців після прийняття відповідних норм або раніше.

Такі несподівані зміни МЗР можуть спричинити великі проблеми й порушити торгівлю зерновими культурами в ЄС.

Рішення ЄС щодо невідновлення активних речовин згідно з Регламентом ЄС № 1107/2009 можуть згодом призвести до зниження МЗР. Проект цих рішень на ранній стадії передано Світовій організації торгівлі (СОТ) відповідно до Угоди про технічні перешкоди в торгівлі. Тож цей проект загальнодоступний. Також, відповідно до Угоди про санітарні й фітосанітарні заходи, на проектному етапі СОТ сповіщено про зниження пов'язаних МЗР. Відповідні державні органи країн, що не є членами ЄС, можуть приєднатися до цих процесів. Загальнодоступну інформацію про терміни

1) G/SPS/GEN/1494/Rev.1 Комітет із санітарних і фітосанітарних заходів. Поточний перегляд максимальних залишкових рівнів пестицидів у Європейському Союзі. Повідомлення від Європейського Союзу. Перегляд